

Retningslinjer for verdiskapingsprogram for lokale og regionale parker

Hjemmel: Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 19. september 2012 med hjemmel i Prop. 1 (2011-2012).

1) Formål

Hovedmål: Tilskuddsordningen har som mål å øke verdiskaping og næringsutvikling i avgrensede landskapsområder med særegne natur- eller kulturverdier. Tilskuddet skal fremme lokale og regionale parker som samarbeidsmodell for bygdeutvikling og bærekraftig bruk av slike områder.

- a) Etablere og videreutvikle lokale og regionale parker som strategi for lokalt og regionalt utviklingsarbeid.
- b) Videreutvikle samarbeidsmodeller for lokal mobilisering og langsiktig og forpliktende samarbeid mellom regionale myndigheter, næringsliv, interessegrupper og mennesker som lever i et landskapsområde.

2) Kriterier for måloppnåelse

Ved vurdering av prosjektenes måloppnåelse skal det blant annet legges vekt på om prosjektene bidrar til:

- a) Økonomisk verdiskaping indikert ved (antall arbeidsplasser/besøkende/bedriftsetableringer...)
- b) Kulturell verdiskaping
- c) Miljømessig verdiskaping
- d) Sosial verdiskaping

3) Definisjoner måloppnåelse

Lokale og regionale parker er, i dette regelverket, å forstå som en samarbeidsmodell for bygdeutvikling og bærekraftig bruk av områder i Norge med særegne natur- og kulturverdier. Hensikten er å bidra til lokal og regional utvikling ved å ta vare på og utvikle natur, kultur, miljø og menneskelige ressurser i området. Parkene skal fremme en helhetlig steds- og næringsutvikling og levende bygdesamfunn.

En lokal- eller regionalpark omfatter et sammenhengende og avgrensede landskaps- og identitetsområde av en viss utstrekning. Størrelsen på området kan variere, men ofte vil et parkområde dekke (deler av) flere kommuner.

4) Geografisk avgrensning og målgruppe

i. Geografisk avgrensning

Kun prosjekter som har hovedaktiviteten innenfor det distriktspolitiske virkeområdet kan søke om tilskudd til prosjekter, jf

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/krd/tema/regional-og-distriktspolitikk/virkeomrader-retningslinjer-og-regler/det-distriktspolitiske-virkeområdet.html?id=528119>

Prosjektet det søkes om midler til må være en del av en lokal eller regional park, jf. kapittel 3.

ii. Målgruppe

Målgruppen er aktører som:

- a) ønsker å etablere eller som allerede har etablert en lokal eller regional park
- b) ønsker å bruke/utvikle kompetanse om denne type parkarbeid, jf pkt 2.
- c) har konkrete planer for verdiskaping i tilknytning til en park
- d) har konkrete planer for å utvikle park som konsept for lokal og regional utvikling

Aktørene kan være parkorganisasjoner eller andre samarbeidskonstellasjoner. Om det er et samarbeid mellom flere aktører skal *en* virksomhet søke på vegne av de andre. Denne virksomheten er ansvarlig økonomisk og administrativt overfor departementet, og har ansvar for gjennomføringen av prosjektet. For å kunne søke må det være et formalisert samarbeid.

5) Hva det kan søkes støtte til og begrensninger

i. Hva det kan søkes støtte til

Prosjekter skal bidra til måloppnåelse. Støtte kan blant annet gis til prosjekter som bidrar til:

- a) utvikling av lokale næringsbetingelser
- b) steds- og bygdeutvikling
- c) natur- og kulturopplevelser
- d) utvikling av identitet og merkevare for parkområder

Støtte fra KRD gis med varighet på inntil 2 år. Prosjektet kan være del av mer langvarig arbeid.

ii. Begrensninger

Tilskudd kan ikke gis til tiltak som innebærer at en eller flere markedsaktører får en økonomisk fordel og som kan tenkes å være konkurransevridende eller påvirke samhandelen i EØS.

Det gis ikke støtte til drift, til bedriftsutvikling, direkte støtte til næringsvirksomhet eller til fysiske investeringer. Det kan ikke gis støtte til å dekke kostnader i prosjektet som vil være å betegne som statsstøtte etter EØS-reglene. Slike kostnader vil bli holdt utenfor tilskuddsgrunnlaget.

Det gis ikke støtte til arbeider som er igangsatt eller ferdigstilt før søknaden er behandlet i KRD.

6) Hvilke kriterier legges til grunn ved utvelgelsen?

For at prosjekter kan bli vurdert må noen generelle vilkår oppfylles. Prosjektene må kunne dokumentere:

- a) forpliktende samarbeid mellom flere aktører både offentlig, private og frivillige.
- b) gjennomføringsevne. Prosjektene skal ha en realistisk gjennomføringsplan mht budsjett og annen ressursbruk, rutiner for involvering av samarbeidspartnere, tidsplaner osv.
- c) egenfinansiering fra initiativtakere, eiere og eventuelt andre aktører i gjennomføringen av prosjektene.

Det overordnede kriteriet for utvelgelsen blant prosjekter som oppfyller de generelle vilkårene er i hvilken grad prosjektet bidrar til programmets måloppnåelse, spesifisert som:

- a) Antatt effekt på næringsutvikling og utvikling i lokalsamfunnene.
- b) Potensialet/sannsynligheten for at prosjektet fører til økonomisk verdiskaping.
- c) Nytenkning når det gjelder samarbeidsmodell for lokal og regional utvikling.
- d) Grad av lokal og/eller regional forankring. Videreføring etter at prosjektperioden er over.

7) Administrasjon/tilskuddsforvaltning

Vedtak om tilskudd fattes av Kommunal- og regionaldepartementet.

Fylkeskommunens rolle: KRD vil innhente vurdering fra de respektive fylkeskommunene underveis i saksbehandlingen.

Kompetansesenter for distriktsutvikling sin rolle: I tilknytning til programmet skal det samles inn og formidles kunnskap om gode modeller for lokal mobilisering og samarbeid. Denne oppgaven vil legges til Distriktsenteret som også vil ha som oppgave å samle og formidle kunnskap om hvordan parkkonseptet bidrar til lokal og regional utvikling.

8) Søknad

Søknadene skal være skriftlige og søker skal bruke Kommunal- og regionaldepartementets søknadsportal RF1350. Tiltaket skal være kartfestet og vedlagt søknaden. Det vil bli satt frist for å levere søknad en gang i året. For sent levert søknad kan avvises. Søknadene skal blant annet inneholde:

- a) Detaljert prosjektplan med beskrivelse av prosjektpartnerskap, milepæler og aktivitets- og resultatutredning
- b) Detaljert budsjett fordelt på prosjektpartnere og aktiviteter
- c) Finansieringsplan med oversikt over de ulike finansiørene
- d) Etterprøvbare mål for prosjektet

9) Innsynsrett og klage

Søker har rett til å se dokumenter i saken (partsoffentlighet) jf. Forvaltningslova § 18. Det kan klages på vedtaket til Kongen i statsråd, jf. Forvaltningslova § 28 andre ledd. Klage sendes Kommunal- og regionaldepartementet innen tre uker fra det tidspunkt beskjed om vedtaket har kommet fram til søker, jf. Forvaltningslova §§ 29 og 32.

10) Tilskuddsbrev

Departementet vil bl.a. sette følgende vilkår i tilskuddsbrevet:

- a) Tilskuddmottaker må bekrefte overfor departementet at det er aktuelt å gjennomføre prosjektet, og at tilskuddet blir mottatt på vilkårene i dette brevet. Prosjektarbeidet må ikke settes i gang før den samlede finansieringen er på plass.
- b) Prosjektet kan gjøre mindre omprioriteringer og justeringer hvis dette er gunstig for å nå målene i prosjektet. Større endringer, som medfører endringer i prosjektets totale budsjett eller innretning, må godkjennes av departementet.
- c) Støttmottaker skal påse at evt anskaffelser som gjøres med midler fra KRD gjøres i henhold til regelverket om offentlige anskaffelser. Støttmottaker skal opplyse om dette i budsjettet og rapportere ved krav om utbetaling av midler.

- d) Det skal føres spesifisert regnskap for arbeidet. Regnskapet skal settes opp slik at utgiftene kan sammenlignes med kostnadsoverslaget som ligger til grunn for tilskuddet. Før sluttutbetaling av enkelttilsagn må det foreligge revisorattestert regnskap. Dersom arbeidet ikke blir utført i omfanget som er beskrevet i søknaden, eller til de kostnader dere har oppgitt i søknaden, vil departementet redusere tilskuddet tilsvarende.
- e) Tilskuddsmidler som departementet har utbetalt, kan bli krevd tilbakebetalt helt eller delvis. Regnskapsmaterialet skal oppbevares i 10 år.
- f) Riksrevisjonen, Kommunal- og regionaldepartementet eller de departementet bemyndiger, kan kreve informasjon fra tilskuddsmottaker og iverksette kontroll med at midlene nytte etter forutsetningene. Dette er i samsvar med Bevilgningsreglementets § 10 og Lov om Riksrevisjonen § 12. Støttmottaker har plikt til å oppgi de opplysningene som Riksrevisjonen, departementet, eller andre som departementet har delegert myndighet til, forlanger.

11) Tilskuddsutmåling og -utbetaling

Det kan gis tilskudd for å dekke inntil 50 prosent av de totale støtteberettigede kostnadene i prosjektet. Det settes krav om egeninnsats.

Kommunal- og regionaldepartementet fastsetter tilskuddsbeløpets størrelse. Tilskuddet kan ikke overdras til eie eller pant.

Innvilget tilskudd utbetales til aktøren som fremsatte søknaden. Følgende vilkår gjelder for utbetaling:

- a) Tilskudd blir utbetalt etterskuddsvis etter anmodning og tilsendt dokumentasjon av faktiske utgifter. Det kan gjøres delutbetalinger på til sammen inntil 50 % av tilskuddet. Dokumentasjon av utgifter bør følge den årlige rapporteringen.
- b) Den siste delen av tilskuddet utbetales når prosjektaktiviteten er fullført, sluttrapport og eventuelt revisorbekreftet regnskap er sendt inn.
- c) Prosjektet må være avsluttet slik at siste utbetaling fra departementet kan gjøres senest xxxxx (dato i forhold til prosjektplan).
- d) Prosjekteier har ansvar på vegne av prosjektdeltakerne. Dette gjelder også det finansielle ansvaret.
- e) Alle prosjekter skal levere sluttrapport og prosjektregnskap.
- f) I tillegg skal revisorbekreftede regnskap leveres av:
 - private tilskuddsmottakere som mottar mer enn 100 000 kroner, jf. RS 800 Revisors uttalelse ved revisjonsoppdrag med spesielle formål.

Tilskuddsmottaker som ikke er revisjonspliktig kan få regnskapet bekreftet av autorisert regnskapsfører.

- offentlige tilskuddsmottakere som mottar mer enn 400 000 kroner, jf. RS 800 Revisors uttalelser ved revisjonsoppdrag med spesielle formål. Dersom mottaker revideres av Riksrevisjonen kan regnskapet bekreftes av virksomhetens økonomiansvarlig.

12) Oppfølging og kontroll

i. Rapportering

Alle prosjekter som får støtte skal sende årlig rapport til departementet. Denne skal inneholde omtale av aktiviteter og tiltak og oppnådde resultat så langt, og redegjøre for eventuelle justeringer av prosjektplan, både når det gjelder framdrift/avvik og aktiviteter. Regnskapstall skal samholdes med prosjektbudsjettet.

Alle prosjekter skal utarbeide sluttrapport med utgangspunkt i en mal departementet lager.

ii. Opplysningsplikt

Virksomheter som får tilskuddet plikter å gi alle nødvendige opplysninger som Kommunal- og regionaldepartementet krever.

iii. Avkorting ved regelverksbrudd eller feilopplysninger

Dersom virksomheten driver eller har drevet sin virksomhet i strid med regelverket, kan hele eller deler av tilskuddet holdes tilbake inntil forholdet er rettet. Er det ved overtredelse vist grov uaktsomhet eller forsett, kan hele eller deler av tilskuddet avkortes.

Dersom virksomheten uaktsomt eller forsettlig har gitt opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlaget for en urettmessig utbetaling av tilskuddet, kan hele eller deler av tilskuddet som tilfaller avkortes.

iv. Tilskuddsordningen vil bli evaluert.